

[Klaus Hækkerup]

hvorimod vi rask væk uden at blinke med et øjenlåg løfter elever fra 1. g op i 2. og 3. g til ganske betydelige omkostninger.

Den sammenligning synes jeg er relevant, hvis man endelig vil diskutere vores samlede uddannelsessystem. Vi er nødt til nu at gøre noget for at styrke erhvervsuddannelserne i Danmark. Det er trods alt en meget væsentlig del af Danmarks fremtid.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan nu ikke se andet, end at der med den praktikpladskompenserende undervisning stilles helt nye krav til bedømmelsen på erhvervsskolerne. Det bliver da helt nødvendigt at bedømme disse elever på en anden måde, end man hidtil har bedømt dem på, fordi eleverne jo hidtil er blevet bedømt ved, at de har arbejdet tilfredsstillende i en virksomhed, hvor mesteren siger god for den pågældende. Når der ikke er nogen mester eller virksomhed til at sige god for den pågældende, må skolen naturligvis sige god for den pågældende.

Jeg kan garantere for, at det her ikke bliver et system, hvor hvem som helst bare skal sidde den af, og så får man et papir, naturligvis ikke, sådan leger vi ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

30) Første behandling af lovforslag nr. L 237:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Kommunal arbejdsformidling).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).
(Fremsat 16/5 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Lone Møller (S):**

Regeringen hævder i bemærkningerne til lovforslaget, at det foreliggende forslag er et led i gennemførelsen af grundlæggende strukturreformer for arbejdsmarkedet med hensigt på en langsigtet løsning af ledighedsproblemet. Men samtidig anfører regeringen i bemærkningerne, at der er lagt vægt på kommunernes ønske om at kunne formidle arbejde til ledige.

Man kunne måske stille sig selv det spørgsmål, om lovforslaget er begrundet i kommunernes ønsker eller lovforslaget har en reel begrundelse i, at der er nogle arbejdsmarkedspolitiske problemer, der skal løses.

Vi mener principielt ikke, at forslaget bidrager til en mere sammenhængende og aktiv arbejdsmarkedspolitisk indsats. Der er snarere en risiko for, at forslaget vil begrænse gennemskueligheden på arbejdsmarkedet og gøre indsatsen mere bureaukratisk med flere aktører.

Sigtet med lovforslaget, som vi behandler, er alene at give kommunerne adgang til at anvise arbejde på det ordinære arbejdsmarked til personer, der tilhører særligt udsatte grupper af ledige.

Socialdemokratiet mener ikke, at samfundet løser arbejdsmarkedspolitiske problemer ved at flytte arbejdsformidling fra én offentlig institution til en anden, uden at indsatsens omfang og kvalitet øges. Man kan derfor frygte, at en helt selvstændig kommunal formidling samtidig vil udgøre en dårlig ressourceudnyttelse, og at specielt de små kommuner kan komme i klemme. Vi kan komme i den besynderlige situation, at personaleforbruget i kommunerne vil blive forøget, en forøgelse, der vil være langt større end den massive nedskæring i AF-systemet i 1991, som arbejdsministeren planlægger.

Arbejdsløsheden har i de seneste år været stigende, og opgavemængden for arbejdsformidlingen er generelt blevet større. Kun i 1989 fik arbejdsformidlingen tilført lidt flere ressourcer til løsning af de forøgede opgaver med arbejds- og uddannelsesstilbudsordningen. I 1990 er der igen sket en kraftig nedskæring, som planlægges videreført, så man i 1991 når ned på et personaleniveau, der ligger 15 pct. lavere end i 1988.

[Lone Møller]

Socialdemokratiet havde derfor hellere set, at vi havde styrket det nuværende arbejdsformidlingssystem i tæt samarbejde med kommunerne. Men det har der desværre ikke været politisk opbakning til. Derfor dette forslag.

Når Socialdemokratiet alligevel har valgt at støtte forslaget, skyldes det dels, at der samtidig er indgået forlig om beskæftigelsesindsatsen og ungdomsydelsen til unge kontanthjælpsmodtagere, og dels, at vi har valgt at støtte det foreliggende forslag for at sikre, at forslaget bliver så godt som muligt inden for de givne rammer.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at der sikres en samlet koordinering af formidlingsindsatsen, og at det sker efter en afvejning af, hvem målgruppen for en kommunal arbejdsformidling er, og at det præciseres, at det er efter indstilling fra Landsarbejdsnævnet og efter drøftelser med kommunale organisationer. Ligeledes er det på det regionale niveau centralt, at rammeaftalerne om formidlingsindsatsen udarbejdes i nær sammenhæng med arbejdsmarkedets parter i arbejdsmarkedsnævnene. Det er således afgørende at få en klar ansvarsfordeling, hvor det er præciseret, hvilke aktiviteter der hører hjemme i henholdsvis kommunalt og statsligt regi.

Det har samtidig været vigtigt for Socialdemokratiet at få fastslået – som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget – at det statslige arbejdsformidlingssystemets ressourcer på baggrund af dette lovforslag vil være uændrede. På baggrund af en samlet vurdering af forslaget og en positiv tilkendegivelse fra arbejdsministeren vedrørende koordinations- og resourceproblemerne kan vi støtte forslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Forslaget er et led i den samlede ungdomspakke. Vi kan støtte, at kommunerne får adgang til at anvise arbejde på det ordinære arbejdsmarked for særligt udsatte grupper af ledige.

Det er vigtigt for os, at det er forudsat i lovforslaget, at der lokalt og regionalt indgås samarbejdsaftaler på grundlag af principper, der er fastlagt i en rammeaftale mellem de kommunale organisationer og de centrale arbejdsmarkedsmyndigheder.

Vi synes også, at det er centralt, at det i lovforslagets bemærkninger forudsættes, at amtskommunen, AF, arbejdsmarkedsnævnet m.v.

holder hinanden orienterede om alle forhold af betydning for samarbejdet, og at arbejdsmarkedsnævnene periodevis udarbejder redegørelser med en vurdering af behovet for beskæftigelses- og uddannelsesaktiviteter.

Alt i alt synes vi at det er et godt forslag, som understøtter decentraliseringsprocessen på området.

Lilli Gyldenkilde (SF):

I SF har vi ikke, da Arbejdsformidlingen i sin tid blev en realitet, støttet oprettelsen af den. Vi syntes, at det, der foregik i fagforeningerne, og det, der foregik ude i kommunerne, var nok; vi behøvede ikke Arbejdsformidlingen, så vi var ikke tilhængere af den.

Igennem årene har Arbejdsformidlingen udviklet sig. Det er klart, at vi i dag ikke arbejder for at afskaffe Arbejdsformidlingen. Men jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at der er opgaver, hvor Arbejdsformidlingen ikke har været, om jeg så må sige, sin opgave voksen. Det har især været det at tage sig af de såkaldt udsatte grupper, som vi med sådan et smagfuldt udtryk kalder det. Jeg har ikke noget, der er bedre, for det er svært at sige, hvad man så skal kalde dem.

Det har i Arbejdsformidlingen været sådan meget længe, at man har brugt forfærdelig meget tid på at finde ud af, hvad mål og midler er for den opgave, man var sat til. Ved løsningen af den opgave har man ikke fra Arbejdsformidlingens side taget de såkaldt udsatte grupper særlig højtideligt. Man har faktisk meget længe fra Arbejdsformidlingens side ment, at kommunerne måtte tage sig af det.

Nu kommer diskussionen så om, hvorvidt kommunerne må det; og den kommer selvfølgelig af og er blevet særlig aktualiseret af, at vi for et par måneder siden her i Folketinget liberaliserede Arbejdsformidlingen, hvilket SF naturligvis ikke støttede, fordi vi ikke syntes, det var nogen god idé. Vi syntes, at som tingene fungerer, og i og med, at man lægger mere over til kommunerne og til fagforeningerne, kunne det godt fungere uden en yderligere liberalisering af loven.

Men liberaliseret blev den, og det er klart, at så må kommunerne naturligvis også have et, om jeg så må sige, naturligt grundlag for at sige: jamen så må vi også sørge for de grupper, som ligger hos os, for dem er der ikke nogen i den

[Lilli Gyldenkilde]

private arbejdsformidling der tager sig af; den ordinære arbejdsformidling tager sig ikke af det, for det har den selv beskrevet i mål og middel-debatten, at det ikke var det, den satsede mest på, og det er den heller aldrig blevet bedt om af skiftende arbejdsministre; den er altid blevet bedt om at koncentrere sig om det, man kalder den rigtige formidling, nemlig til arbejde.

Jeg skal heller ikke undlade at sige, at arbejdsløsheden er stor, og der kommer ikke ét eneste job mere ud af, at kommunerne får denne formidlingsret. Det er hovedpunktet i hele vores diskussion: den store arbejdsløshed.

Når det er sagt, skal jeg sige, at det faktisk er SF's politik, at kommunerne godt må få formidlingen over for de grupper, der ligger i det kommunale regi. Så vi har ikke spor at indven- imod, at man nu giver dem formidlingsretten; tværtimod synes vi, det er udmærket. Der er selvfølgelig nogle ting, vi godt vil kigge lidt på under udvalgsarbejdet, men stort set støtter SF dette lovforslag fra arbejdsministeren.

Elsebeth Kock-Petersen (V):

Venstre kan støtte det lovforslag, der her er fremsat af arbejdsministeren.

Sådan som det er i dag, gør man jo det i mange kommuner – ikke i alle, men i mange kommuner – at man netop i forhold til de grupper, vi taler om her, forsøger, om jeg så må sige, at gøre arbejdet og samarbejdet færdigt med de mennesker, man har kontakt med, og med i det arbejde hører også, om det dog ikke ville være muligt, at de kunne få beskæftigelse. Derfor vil det være meget naturligt i de kommuner, hvor man prioriterer dette arbejde højt, at man også sørger for at have lidt viden om, hvilke arbejdsmuligheder der er i lokalområdet.

Fra Venstres side betragter vi i virkeligheden dette lovforslag som et afbureaukratiseringsforslag, for sådan som det er i dag, må kommunen ikke lave denne formidling, og derfor skal man altså sørge for at få det formelle på plads og snakke med formidlingen om, at man nu har fundet en arbejdsplads til den og den person.

Det vil selvfølgelig være praktisk, og det vil være mindre besværligt, hvis kommunen, om jeg så må sige, kan gøre sit arbejde færdigt i et samarbejde med de grupper, som den i forvejen har kontakt med, og altså fuldføre den anvisning af et arbejde til de pågældende menne-

sker, uden at man i alle konkrete sager absolut skal have et forsinkende og måske besværligt samarbejde med arbejdsformidlingen. Der vil det være bedre, som arbejdsministeren lægger op til, at man får nogle rammer, der gør det muligt, at kommunen kan anvise arbejde til de personer, vi taler om her.

Det er præciseret i lovforslaget – og jeg synes også, det er nødvendigt, at vi gør det her fra Folketingets talerstol – at der ikke er en pligt for kommunen til, at den nu skal anvise arbejde til de personer, vi taler om her. Hvis arbejdsformidlingen i lokalområdet prioriterer den arbejdsopgave højt eller har succes med den eller man kan konstatere, at arbejdsformidlingen egentlig laver det arbejde udmærket, vil der ikke være behov for, at kommunen, om jeg så må sige, parallelt etablerer en anvisning. Men hvis det nu er sådan, at man i en kommune i forvejen i praksis udfører dette stykke arbejde, bør det selvfølgelig også være muligt, uden at det skal være alt for besværligt.

Med disse bemærkninger mener jeg også, at det ligger i lovforslaget, at der ikke er lagt op til yderligere offentlige udgifter. Der er ikke tale om, at nu skal der opbygges flere apparater og ansættes flere folk for at løse denne opgave.

Jeg synes derimod godt, man kan sige, at hvis det på længere sigt måtte vise sig, at kommunerne generelt er bedre til at udføre denne funktion, er det helt klart, at så må det også lægge op til, at vi skal have en mere principiel diskussion om fordeling af ressourcerne. Men tiden må vise, hvordan denne ordning kommer til at fungere i praksis i forhold til de mennesker, som det jo til syvende og sidst kommer an på, nemlig de mennesker, som i forvejen ikke har det særlig nemt på det, vi kan kalde det etablerede arbejdsmarked.

Der er nok ingen tvivl om, som fru Lilli Gyldenkilde var inde på, at de mennesker, vi taler om her, ikke er dem, der står først placeret, hverken når LO eller DA skal snakke om arbejdsmarkedsproblemer. Vi har jo i Danmark et system, hvor de sociale problemer, som også hører arbejdsmarkedet til, i virkeligheden i høj grad hviler på samfundet og ikke opfattes som problemer, som arbejdsmarkedets parter skal prioritere vældig højt. Og derfor er det nødvendigt, at man fra kommunal side i de konkrete tilfælde også får mulighed for at udføre den funktion i forhold til de udsatte grupper, vi taler om her.

[Elsebeth Kock-Petersen]

Venstre synes, det er et godt lovforslag, og vi håber, at de drøftelser, arbejdsministeren jo også skal involveres i med henblik på at finde en rammeaftale på dette område, fører til, at det kan komme til at fungere så smidigt som overhovedet muligt.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg synes, at det er lidt vigtigt at få sagt, at nu skal vi holde tungen lige i munden, om jeg så må sige, for den aftale, der ligger her, betyder ikke, at der af denne grund, fordi dette forslag bliver vedtaget, skæres ned på arbejdsformidlingen. Det var faktisk heller ikke det, jeg talte for.

Så når fru Elsebeth Kock-Petersen siger, at vi på længere sigt måske må have nogle diskussioner om det, skal jeg sige: Ja, det må vi naturligvis, afhængigt af, hvordan udviklingen kommer til at gå, men det må ligge fast – og det vil jeg godt spørge arbejdsministeren om han vil bekræfte – at der ikke i forbindelse med dette forslag foreligger noget som helst, som betyder nedskæringer på arbejdsformidlingen.

Når det er så vigtigt, så er det, fordi vi jo i disse år faktisk aftaler samarbejde med andre lande omkring arbejdsformidlingen. Det er jo vigtigt – ikke mindst, når vi har en arbejdsløshedssituation som den, vi har i Danmark – at unge mennesker kan rejse ud og få arbejde andre steder. Vi aftaler formidlingssamarbejde med de nordiske lande, og vi gør det vel sådan set også med de øvrige europæiske lande, ikke mindst inden for EF-grænserne.

Og det siger sig selv, at skal arbejdsformidlingen være den opgave voksen, og skal den kunne gøre det, som vi inderst inde alle sammen ønsker, selv om vi ikke udtrykker det, nemlig at vore unge mennesker også skal ud at se sig om – det har de godt af, det er sundt, og når der ikke er arbejde til dem, så lad dem prøve kræfterne i et andet land – så er det altså vigtigt at fastholde den arbejdsformidling, vi har, og udbygge den og sørge for, at den sprogligt osv. er i stand til at formidle arbejde på kryds og på tværs.

Det synes jeg er nye aspekter omkring arbejdsformidlingen, og det gør, at vi ikke i dag har det samme synspunkt, som vi havde, da arbejdsformidlingen i sin tid blev oprettet. Når jeg nævnte det før, var det for at fortælle lidt

om, hvordan vi historisk har set på arbejdsformidlingen, men der er nye udfordringer, og derfor skal vi ikke skære ned på arbejdsformidlingen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Kock-Petersen (V):

Jamen det fremgår jo af lovforslagets bemærkninger, hvor der står til sidst: »På denne baggrund forudsættes AF's ressourcer at være uændrede.« Det står helt klart i lovforslagets bemærkninger.

Det, jeg siger, er, at det kan være, at administrationen af det, der lægges op til her, viser sig at give nogle erfaringer – det kan andre forhold jo i øvrigt også gøre – som på længere sigt betyder, at vi i det hele taget må diskutere, hvem der skal udføre hvilke formidlingsopgaver, og hvordan ressourcer osv. skal fordeles. Det vil vi bestemt forbeholde os ret til i Venstre – og altså ikke sige, at alt skal blive ved med at være, som det er, men at vi kan få nogle erfaringer.

Glistrup (FP):

I snesevis af skændselsvedtagelser i de sidste 21 år i denne sal har forkalket, seniliseret og invalideret vor arbejdsmarkedslovgivning. Regeringens oplæg af 27. marts i år fra Sauntehus giver på adskillige centrale punkter en ganske god diagnose af denne fremskredne sygdom. Hermed har jeg formentlig på Fremskridtspartiets vegne fremsat den sidste antydning af ros til arbejdsministeren i indeværende folketingsår. Resten bliver formentlig udelukkende fortjent og berettiget kritik og atter kritik.

Når regeringen ved sin arbejdsminister forstår, hvilke alvorlige problemer der er, er det skandaløst, når regeringen står i den formidable, vidunderlige situation, at den frit kan vælge mellem to muligheder, at den så ganske klart vælger den forkerte. På den ene side har man det Socialdemokrati, som fik fremført sine tanker af den daværende arbejdsminister, nuværende hr. Svend Auken, den 31. marts 1982 i de syv lovforslag, der dengang blev fremsat, som ikke er ændret med en eneste tillægstanke i de mellemliggende godt og vel 8 år, og som har vist sig at være totalt umulige og at bygge på det, som nu får Østeuropa til at bryde sammen, nemlig at man bare skal lave nogle svulmende offentlige bureaukratier, så får man arbejde til alle de mange nye bureaukrater, som man skal

[Gillstrup]

ansætte rundt omkring i de kommunale arbejdsformidlinger osv. Der kommer masser af nye stillinger og bekæmpelse af arbejdsløshed ud af dette, men at man tager ansvaret fra de unge arbejdsløse ved at ansætte nogle storetåsmanicuredamer til dem og ved på alle andre leder og kanter at skulle opvarte dem med støttepædagoger osv., er den eneste tanke, Socialdemokratiet har haft om ungdomsarbejdsløsheden.

Man har lidt det ene skibbrud efter det andet, og erfaringen fra de år, der er gået siden den 31. marts 1982, har helt klart og tydeligt vist, at det kun er fortabelsens vej at alliere sig med Socialdemokratiet i sagerne om den meget alvorlige ungdomsarbejdsløshed, vi har.

Arbejdsministerens forgænger gjorde det i september 1988, i december 1988, i september 1989, men så afskedigede Hendes Majestæt Dronningen ham den 30. oktober 1989, og man kunne have puttet alle hans efterladenskaber ud på en afsides kirkegård.

Den nye arbejdsminister startede såmænd meget fornuftigt med at privatisere arbejdsansvningen, hvilket vi vedtog den 15. december sidste år, og man kunne have gennemført tankerne for virkelig at få løst problemet og få afskaffet ungdomsarbejdsløsheden; det kan faktisk gøres på ganske kort tid. Det var det andet valg, som regeringen havde.

Med Fremskridtspartiets lovforslag nr. L 254 af 12. april 1988, som klart og tydeligt hviler på de tanker, vi har fremlagt, og som har vist deres livsdygtighed på en hvilken som helst måde lige fra 1972, havde regeringen sin chance, men regeringen misbrugte den. Regeringen ville hellere hygge sig på fortabelsens pampervej med Socialdemokratiet, og denne forbrødring skal vi nu tilbringe resten af indeværende traurige folketingssamling med at se blive bekræftet. Vi havde ærlig talt troet, at den nye arbejdsminister var for god til at indlade sig på sådan noget.

Man kan nok så mange gange sige fra Venstres side, at man forudsætter, at det ikke bevirker 273 bureaukratiske arbejdsformidlinger i dette land, at vi laver kommunale arbejdsformidlinger.

Fremskridtspartiet meddeler – hvis det ikke er gået op for arbejdsministeren – at det vil stemme imod hans lovforslag.

Jørgen Estrup (RV):

I Det Radikale Venstre er vi ganske godt tilfredse med at traske ad denne fortabelsens vej sammen med arbejdsministeren. Det hænger naturligvis sammen med, at vi også så nye perspektiver i det debatoplæg, som Kommunernes Landsforening spillede ud med i februar, og at vi faktisk meget langt var enige med kommunerne.

Efter vor opfattelse vil dette skabe nye muligheder for de enkelte kommuner for at få en mere logisk sammenhæng mellem det, de gør for de udsatte grupper på forsørgelsesområdet og på aktiviseringsområdet, og hovedelementet i hele den nyorientering, der sker på både det sociale og det arbejdsmarkedspolitiske område i øjeblikket, er egentlig, at vi i højere grad prøver at få flyttet ressourcerne derover, hvor de får folk ud på arbejdsmarkedet igen.

I den forbindelse er det vigtigt ikke at glemme netop de grupper, vi her har med at gøre, så vi er godt tilfredse, og vi synes samtidig, at det ser ud til, at man har fundet en god balance, sådan at man ikke glemmer det overblik, der naturligvis skal være.

Det er ikke sådan, at arbejdsmarkedsnævne bliver koblet ud; tværtimod sikrer man sig, at man også får sammenkædningen med det regionale, så man ad den vej sikrer både en effektiv udnyttelse af de midler, der stilles til rådighed, og en mulighed for geografisk at få den bedste placering.

Vi ser frem til et positivt udvalgsarbejde.

Lis Noer Holmberg (CD):

Den ændring, der ligger i dette lovforslag, hilser CD med stor glæde. At kommunalbestyrelsen nu kan anvise arbejde til personer, der ellers, som det er sket i alt for mange år, vil blive hængende i det sociale system, finder vi er en god idé. Det er menneskeligt uværdigt at spise folk af med en check, og det er menneskeligt nedbrydende at føle, at der ikke er brug for én.

Derfor tror vi på, at de tiltag, der er i gang fra såvel arbejdsministerens som socialministerens side, vil skabe et meningsfyldt liv for mange.

Ganske kort: CD kan støtte dette lovforslag, og da Kristeligt Folkepartis ordfører på området ikke kan være til stede, har jeg lovet at meddele, at Kristeligt Folkeparti ligeledes kan stemme for lovforslaget.

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes, at de mange skønne tanker, der er udtrykt om, at vi skal aktivisere de ledige, er rigtige. Spørgsmålet er så bare, om det instrument, man sætter i gang her, kan hjælpe kommunerne i gang med at aktivisere de ledige for de lediges skyld.

Hvis vi tager udgangspunkt i den debat, vi har haft om a-kasse-lovgivningen og kommunerne i de senere år, kommer vi slet ikke uden om, at der vel meget bredt i Folketinget har været enighed om, at kommunerne på en række områder misbruger dansk a-kasse-lovgivning.

Det sidste, vi har hørt om, er, at dagbladet Information i fredags oplyste om kommunernes misbrug ved hjemsendelse af rengøringspersonale i sommerferieperioden, dvs. de blev ikke hjemsendt, men afskediget, for det var billigere for kommunerne.

Ser vi på de supplerende dagpenge, tror jeg, der er bred enighed om, at det misbrug, der har udviklet sig i de senere år på det område, skyldes, at den offentlige arbejdsgiver har misbrugt systemet.

Der er kommet alt for mange førtidspensionister til i de senere år, fordi kommunerne har haft interesse i at førtidspensionere folk, fordi det var billigere.

Regeringen har nu nedsat et udvalg for at undersøge, om staten skal lave nogle modforanstaltninger, fordi det selvfølgelig er dyrt for staten, at kommunerne opererer på den måde. Det ender formentlig med, at kommunerne skal betale en del af pensionen for disse mennesker.

Med det udgangspunkt synes jeg det er fantastisk, at man med dette forslag har åbnet en ladeport af muligheder for misbrug fra kommunernes side, uden at der er stillet nogen krav om kvalitet i de job, kommunerne skal anvise. Uden nogen som helst form for kvalitet kan kommunerne nu anvise i eget regi. I løbet af et halvt år til et år kan man have jaget sine betalinger fra det sociale bistandssystem over i det statslige system. Det har vi oplevet både i Hvorslev og i Åbybro, hvor kommunerne ansætter de ledige i de første 300 timer, for at de kan blive optaget i en a-kasse på fuld tid. Derefter sættes de ned på halvtid, og når der er 13 uger igen af beskæftigelsesperioden, er det fuld tid igen. Hvorfor? Fordi man så kan få beregnet sine dagpenge ud fra en individuel sats, og dermed har man jaget de sociale problemer

over i det statslige system, hvor det bliver dyre-

re. Jeg frygter, at vi i løbet af et år til halvandet, måske to, kommer til at foretage foranstaltninger, som skal imødegå, at kommunerne misbruger dette system. De foranstaltninger har regeringen beskrevet i Sauntehuspapiret. Der skal nemlig kun være halv optjening for ret til at være i dagpengesystemet.

Man kan frygte, at enden på dette forslag bliver, at den kommunale formidling på den baggrund vil blive brugt til at løse trængte kommuners problemer. Jeg synes, at den frygt, der her er lagt til grund, er veldokumenteret på baggrund af kommunernes opførsel i øvrigt på området.

Havde man fra regeringens side fremsat et forslag om kommunal anvisning, hvor man havde stillet nogle kvalitetskrav, så det blev en egentlig revalidering, der blev sat i værk for en række af disse mennesker, kunne det have været et fremragende forslag. Men nu har man kun åbnet en ladeport af muligheder for omgåelse.

Vi er ikke bange for at tænke nye tanker, og alt skal ikke være, som det er, men jeg siger dette, fordi det her er vejen til, at det bliver, som det var før 1969, hvor man jog samtlige, man ikke kunne klare opgaverne for i det arbejdsanvisningssystem, man havde i fagbevægelsen, over i det offentlige arbejdsanvisningssystem. Vi er ved at opbygge et system, som vil gøre de sociale klienter til en parigruppe på arbejdsmarkedet. Jeg synes, det er beklageligt.

Jeg håber, at når vi er kommet igennem udvalgsarbejdet, har vi fået dokumenteret, at ministeren tager grundigt og fundamentalt fejl, når ministeren skriver, at dette forslag ingen økonomiske konsekvenser vil få for a-kasserne.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg har forstået, at Socialdemokratiet stemmer for dette forslag. Når så hr. Kaj Poulsen siger dette, er det virkelig bekymrende.

Der er ingen af os, der har støttet dette – heller ikke i den socialdemokratiske gruppe går jeg ud fra – som mener, at de udsatte grupper skal behandles anderledes end almindelige mennesker, der er i arbejde.

Jeg må indrømme, at jeg blev lidt chokeret over den tale, hr. Kaj Poulsen holdt, for hvor er

[Lilli Gyldenkilde]

solidariteten henne, når man siger, at unge mennesker fra udsatte grupper, som ikke har været i stand til at få et fuldtidsarbejde i så lang tid, at de har kunnet komme over i arbejdsmarkedssystemet, ikke kan komme i sådan et job ved at få anvist et arbejde af kommunerne, at de på den måde kan blive gelejdet over i arbejdsmarkedssystemet? Hvor er solidariteten henne, når de ikke må det? Vi har bygget det så tosset op, at dér, hvor arbejdsmarkedets parter har indflydelse, kan de udsatte grupper ikke komme ind. Det kan da ikke være udtryk for solidaritet at holde en brandtale over, at de udsatte grupper ikke må komme ind i de almindelige arbejdsmarkedssystemer, så de kan blive hjulpet i gang med at få et arbejde eller en uddannelse. Hvad er det for en form for solidaritet? Selvfølgelig skal de have den mulighed.

I det forlig, der ligger til grund også for dette forslag, har vi bestræbt os for at sikre, at de, der kommer i beskæftigelsesarbejder i kommunerne, får mulighed for at optjene dagpenge, så de kan komme over i det andet system. Ikke mindst fra Socialdemokratiets side holder man benhårdt fast i, at det system kun er til rådighed for de rigtige; de ude på sidelinjen skal ikke ind i det. Jeg mener ikke, det er en ordentlig form for solidaritet. Jeg ved godt, at hr. Kaj Poulsen bryster sig af, at han er den mest solidariske af os alle, men jeg mener virkelig ikke, det er rigtigt.

Må jeg til sidst spørge arbejdsministeren: Står der noget som helst i dette forslag om, at det, folk anvises til, ikke skal være underlagt de almindelige overenskomstregler? For jeg har taget fejl, hvis der står noget som helst om det.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det er lidt kedeligt, at fru Lilli Gyldenkilde hidser sig op på en sådan måde. De almindelige overenskomstregler gælder for de fleste mænd, men ikke for kvinderne. Det er dem, der først og fremmest vil få pariabehandlingen.

Må jeg sige til fru Lilli Gyldenkilde, at det lyder dejligt, at man har bestræbt sig meget for at få folk ind i det ordinære system. Det synes jeg også man skulle, men man har lavet en kommunal anvisningsret, formidlingsret, uden at stille nogen kvalitetskrav, så der kunne løses problemer for nogle af de mennesker, hvoraf vi ved at hovedparten skal have en meget bedre behand-

ling, for at solidariteten kan komme til udtryk, så det ikke bare bliver et system, der skal losse folk over i et andet forsørgelsessystem. Det er ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om mennesker, der har problemer, de mest udsatte grupper på arbejdsmarkedet, som der måske skal gøres en revalideringsindsats for, hvori der er kvalitet indbygget, så kommunerne ikke på baggrund af dette lovforslag får mulighed for at springe over revalideringsindsatsen.

Det har de mulighed for nu, for nu kan man anvise i det ordinære system, hvis man kan få nogen ansat. Kan man ikke det, kan kommunerne bruge den samme trafik, som de har brugt i de senere år, nemlig at budgettere med lavere årsværk og fylde op med folk, de selv kan anvise i disse job. Sådan kommer systemet til at fungere.

Min tale var et spørgsmål og udtryk for, at jeg føler stor solidaritet med de udstødte grupper, der er på arbejdsmarkedet og i de sociale forvaltninger. Men vi skal give dem en reel chance, der bygger på kvalitet, og ikke bare losse dem fra det ene forsørgelsessystem til det andet. Det når vi ikke noget med.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Det ville være rart, hvis det var til at forstå, hvad hr. Kaj Poulsen sagde heroppefra.

Hr. Kaj Poulsen snakker så smukt om alle de muligheder, der burde være i dette lovforslag om den kommunale anvisning, men det, forslaget drejer sig om, er faktisk at åbne nogle muligheder for kommunerne, som tidligere lå hos arbejdsformidlingen.

Det er altså ikke noget om, at man ændrer ved en hel masse. Det, hr. Kaj Poulsen åbenbart efterlyser, er en helt ny indsats. Den skal vi dog ikke diskutere her.

Det, vi skal diskutere, er, om dette forslag åbner nye muligheder for at gøre det bedre i kommunerne, og ikke et helt tredje, fjerde eller syvende lovforslag.

Derfor synes jeg egentlig, hr. Kaj Poulsen skulle forklare, hvad det er for nogle ting, som ødelægges med dette forslag. Er det ikke i stedet sådan, at man faktisk åbner nogle nye muligheder?

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg blev sådan set glad for det, hr. Kaj Poulsen sagde i anden omgang, for i det er vi ikke uenige.

Jeg vil tro, at hele Socialdemokratiet er enigt med hr. Kaj Poulsen i det, og jeg kan fortælle, at SF også er det.

Vi ønsker naturligvis ikke at ødelægge noget for nogen. Tværtimod ønsker vi at åbne så mange muligheder for folk som overhovedet muligt for, at de kan få en anstændig tilværelse og betrygge den ved at have et arbejdstilhørsforhold.

Jeg er fuldstændig klar over, at der ikke kommer et eneste job mere ud af dette, men det må vi »deale med« på en helt anden måde.

Jeg fornemmede i hr. Kaj Poulsens første indlæg, at det var, som om vi andre ikke ville det bedste, men det kan jeg forsikre for at vi vil. Vi vil gerne revalidere, vi vil gerne støtte og hjælpe folk, så de kan komme ind på arbejdsmarkedet, hvis de overhovedet ønsker det.

Jeg er endda klar til at gå så vidt som til at sige, at der er nogle af dem, vi snakker om i de udsatte grupper, som simpelt hen ikke er i stand til at påtage sig et fuldtidsjob fra klokken syv om morgenen og til et kvarter over tre om eftermiddagen, eller hvor længe det nu er efterhånden, og de må sluses stille og roligt ind. De får måske førtidspension, men har arbejdsevne, som vi aldrig har udnyttet, og folk har været frustrerede over at skulle klare sig på lidt.

Lad os dog give de mennesker en mulighed.

Når jeg nu har sagt dette, vil vi opleve hr. Kaj Poulsen komme på talerstolen og sige: Nu taler hun også om deltidsarbejde, og det er dog for galt, for det må ingen få.

Hr. Kaj Poulsen nikker, og det er jeg fuldt ud klar over, men at det, der ligger bag vores ønske, er at give disse mennesker så gode muligheder, som det overhovedet er muligt, skal hr. Kaj Poulsen ikke være i tvivl om.

Det er også det, der ligger hr. Kaj Poulsen på sinde. Det, jeg opponerer imod, er at få at vide, at vi er medvirkende til, at tingene ikke bliver gode nok.

Jeg er sikker på, at det ikke bliver godt nok, for der er aldrig noget, der bliver godt nok, men vi kan benytte os af denne mulighed for, at de mennesker, som ellers er solgt til stanglakrids, sådan som reglerne er i dag, kan komme lidt længere.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Indledningsvis vil jeg godt sige til fru Lilli Gyldenkilde, at jeg ikke i mit indlæg beklikkede nogens hensigt med dette forslag.

Ingens! Det var fru Lilli Gyldenkilde, der beklikkede min hensigt om at være solidarisk. Det har jeg så påvist at jeg faktisk var.

Jeg synes altid, at det er rart, at der er en opposition, sådan at man også kan få det, man nu har siddet og hygget sig med og fundet ud af at man skulle gennemføre, set på en lidt anden måde.

Det, jeg har prøvet at påpege, er, at der er nogle faremomenter i dette forslag, som vi ikke kan se bort fra på baggrund af kommunernes opførsel hidtil.

Der er flertal for dette forslag også uden min stemme, men vi kan ikke om et år eller to sige: Det vidste vi ikke. For det ved vi i hvert fald nu, hvor der har været en opposition. Jeg beklikker derfor ingens hensigter ved at prøve at påpege, at der er nogle problemer i det, som er alvorlige for de mennesker, der trænger til mere end en hjælpende hånd til at få anvist et stykke arbejde, nemlig trænger til en yderligere indsats. Derfor havde jeg håbet, at dette forslag også havde stillet nogle kvalitetskrav til kommunerne.

Så må jeg godt sige også til de to ordførere for Det Radikale Venstre og SF, at det lyder, som om der ikke har været noget samarbejde mellem arbejdsformidlingen og kommunerne for at løse kommunernes sociale problemer. Vi har i øjeblikket noget kørende, der hedder P 47-kurser, som sociale klienter er med i, og de er fremragende. Man har i en række kommuner i landet et forbilledligt samarbejde arbejdsformidling og socialforvaltning imellem for at løse problemerne. Det gælder ikke alle steder, men det kunne man gøre noget ved i stedet for fikse løsninger som denne, som jeg tror at vi kommer til at fortryde på et senere tidspunkt.

Hans Jørgen Jensen (S):

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at forslaget om kommunal formidling ikke er Socialdemokratiets livret. Det er også fremgået med al ønskelig tydelighed af fru Lone Møllers indlæg heroppefra, og hun har også sagt klart og tydeligt, at det er givet, at i den forhandlingsfase, vi er i med hensyn til praktikpladser, må

[Hans Jørgen Jensen]

det ses i en helhed. På den baggrund går Socialdemokratiet naturligvis også ind for dette, men jeg synes, at man i forbindelse med en debat om den fremtidige formidlingsproces, der skal foregå i kommunerne, godt må have lov til at stille nogle spørgsmål, som kan indgå i det videre udvalgsarbejde.

Jeg syntes, det var meget interessant at høre, hvad fru Pia Christmas-Møller sagde. Jeg ved ikke, om hun er til stede, men jeg kunne godt lide at stille hende et spørgsmål om, hvordan hun forestillede sig at man kunne få en fornuftig koordinering af samarbejdet mellem arbejdsformidlingen og kommunerne. Jeg forstod på fru Pia Christmas-Møller, at den rammeaftale, som arbejdsmarkedets parter skulle udfylde på en eller anden måde, måske kunne anvendes til et og andet. Det kom jeg til at tænke på, da hr. Kaj Poulsen heroppefra fortalte om det ganske exceptionelle samarbejde, der er mellem kommunerne og arbejdsformidlingerne rundt omkring. Vi kunne i det videre udvalgsarbejde se på, om det kunne bruges til et eller andet, og derfor er jeg meget interesseret i at høre, hvad fru Pia Christmas-Møller tænkte på, da hun i sin ordførertale talte om koordineringen.

Når man nu drøfter arbejdsformidlingen, synes jeg, at man godt kunne have ført de midler over til den, som var nødvendige for, at den kunne fungere. Arbejdsformidlingen har i mange år haft så mange andre opgaver på lærlingeområdet og på erhvervsvejledningsområdet, når der har været tale om, at folk skulle anvises arbejde efter en revalideringsproces efter revalideringslovens § 42, efter EIFU-kurser og mange andre ting, at det er ganske rimeligt at spørge arbejdsministeren, om det ikke får konsekvenser, at man går over til dette system. Jeg vil også spørge arbejdsministeren, som altid taler så smukt om, at arbejdsformidlingen sandelig skal bevares osv., men som i den sidste tid har gjort alt muligt for det modsatte ved at privatisere, om dette er det sidste, der sker, eller arbejdsministeren har fantasi til stadig at finde på ting, der kan ødelægge vores arbejdsformidling, som i øvrigt blev skabt, fordi Dansk Arbejdsgiverforening i sin tid ønskede det.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil gerne svare på hr. Hans Jørgen Jen-

sens spørgsmål. Vi ønsker en koordinering af aktiviteterne med henblik på at undgå unødigt dobbeltarbejde, unødigt bureaukrati. Vi ønsker faktisk at sikre en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer.

Det nytter altså ikke noget, at man kommer rendende dels fra kommunerne og dels fra arbejdsformidlingen vedrørende de forskellige områder på den samme virksomhed. Det kommer der ikke noget rationelt ud af, højst tænkeligt kun irritation. Det er det, vi gerne vil undgå.

Vi vil også gerne sikre, at der er et effektivt samarbejde med arbejdsmarkedsnævnene med henblik på at kortlægge, hvilke behov der er for uddannelsesindsats og for beskæftigelsesindsats på længere sigt. Vi mener, at man har nogle gode og vigtige erfaringer, bl.a. i arbejdsmarkedsnævnene, som skal med, når der skal findes løsninger på området.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil gerne sige tak til fru Pia Christmas-Møller for det svar, jeg fik her; jeg synes, det var positivt og godt.

Men må jeg – selv på dette sene tidspunkt, hvor vi måske mere ønsker, at vi skulle hjem og have lidt aftensmad – spørge fru Pia Christmas-Møller, om hun havde tænkt sig, at det kunne indgå i det udvalgsarbejde, som vi skal i gang med allerede i morgen formiddag?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er kommet en lille smule bag på mig, at dette lille, beskedne lovforslag kunne give anledning til så megen ophidselse her i folketingsalen.

Det har jeg så noteret mig, og jeg skal selvfølgelig prøve at kommentere nogle af de synspunkter, der er fremført. Jeg tør ikke garantere for, at det bliver i et lige så blomstrende og temperamentsfuldt sprog, som visse af ordførerne og nogle af de medhjælpende aktører har anvendt under denne førstebehandling.

Det gælder ikke mindst hr. Glistrup, som kom med nogle meget beskedne rosende bemærkninger om min person. Det vil jeg naturligvis gerne kvittere for. Så kom desværre det efterfølgende, at det ville være sidste gang i denne folketingssamling, hr. Glistrup ville rose mig. Det er jeg naturligvis overordentlig ked af. Jeg kan sige, at jeg ikke vil give en tilsvarende

[Arbejdsministeren]

garanti for, at når jeg nu roser hr. Glistrup, vil det blive sidste gang i denne folketingsssamling. Man ved jo ikke, hvad der sker inden grundlovsdag.

Men jeg mener bestemt, der er anledning til at rose hr. Glistrup for indlæggets form. Det blev fremført i et blomstrende sprog med nogle meget kraftige udtryk. Det undrer mig altså stadig væk lidt, at dette beskedne lovforslag kunne give anledning til et så blomstrende sprog, at det skulle være »skandaløst« – jeg tror oven i købet, hr. Glistrup anvendte det udtryk.

Da jeg sad og hørte på hr. Glistrup, kom jeg til at tænke på en af mine artsfæller, en vestjysk politiker, tidligere konsilspræsident J. C. Christensen. På et møde i Vestjylland var der en østdansk socialdemokrat – jeg er ikke klar over, om vedkommende var fra Bornholm, det tror jeg nu ikke – som også virkelig kunne fremføre sine synspunkter i et sprog, der bestemt ikke lod hr. Glistrups noget efter.

Denne socialdemokrat talte altså først, og så var det J. C. Christensens tur til at replicere. Men det gjorde han blot på følgende måde: »Ja« – sagde J. C. Christensen – »nu har vi hørt, hvad den herre havde at sige – skal vi så synge »Altid frejdig . . .« og sige godnat!« (*Munterhed*). Sådan havde jeg egentlig lyst til at sige i anledning af hr. Glistrups indlæg, men det vil nok ikke være helt passende. Jeg mener ikke, der er belæg for et så voldsomt angreb på forslaget som det, hr. Glistrup kom med.

For hvad er det i realiteten, det drejer sig om? Det drejer sig i al beskedenhed om, at man lokalt og regionalt nu får mulighed for at indrette sig sådan, som det er mest hensigtsmæssigt. Vi har i øjeblikket nogle stive centrale regler, som vi bløder op, så der bliver nogle muligheder for et mere konstruktivt samarbejde mellem kommunerne og den statslige arbejdsformidling, og det har jeg altså ingen bekymringer over at fremsætte forslag om.

Fru Lone Møller gav tilslutning til lovforslaget. Det takker jeg naturligvis for.

Jeg kunne måske have ønsket mig lidt mere varme, lidt større begejstring. Det manglede, så vidt jeg kunne konstatere. Men tilslutningen var der, og det er jeg glad for.

Fru Lone Møller nævnte et par betænkeligheder. Jeg vil i hvert fald gerne kommentere den ene, nemlig risikoen for, at det medfører mere bureaukrati, risikoen for, at tingene ikke

længere hænger sammen. Denne indvending eller betænkelighed mener jeg ikke er berettiget. Det er nemlig sådan, at hvis man går ud og undersøger, hvordan tingene foregår i praksis, vil man opdage, at det arbejde, som kommunerne nu får formel adgang til efter dette lovfor-slag, i meget stor udstrækning varetages af dem i forvejen. Der er blot det lille formelle problem, at når der er tale om egentlig anvísning, formidling af arbejdskraft til det ordinære arbejdsmarked, skal man formelt omkring den statslige arbejdsformidling.

Nu bliver denne formalitet ophævet, så de kommuner, der ønsker det og mener, det er hensigtsmæssigt, også får formel mulighed for at løse disse opgaver. Men det skal altså ske i samarbejde med AF, og jeg lægger overordentlig stor vægt på, at der bliver lavet nogle samarbejdsaftaler imellem AF og kommunerne om, hvordan man griber det an ude i de regionale områder. Det er utrolig vigtigt, at der ikke kommer flere offentlige institutioner i det samme ærinde til den samme virksomhed. Derfor er det også fantastisk vigtigt, at vi får fastlagt strukturen omkring samarbejdsmonstrene imellem kommunerne og arbejdsformidlingen.

Fru Lilli Gyldenkilde rejste spørgsmålet om AF's ressourcer, og her kan jeg blot henvise til det, der er anført i lovforslagets bemærkninger, og som jo ikke er ukendt for fru Lilli Gyldenkilde. Her siges det ganske klart, at vi ikke forventer, der bliver behov for færre ressourcer i AF, og tilsvarende kan vi heller ikke sige noget om, at kommunerne får behov for flere ressourcer.

Endvidere spurgte fru Lilli Gyldenkilde i et senere indlæg under en vis form for ophidselse, så vidt jeg kunne høre, om der var tale om, at kommunerne kunne anvise job, der ikke havde almindelige overenskomst-mæssige vilkår. Med hensyn til dette spørgsmål kan jeg sige, at der ingen ændringer er med hensyn til, hvilket regelsæt kommunerne skal følge i forhold til, hvad den statslige arbejdsformidling skal følge.

Så var det jo naturligvis et bemærkelsesværdigt indlæg, hr. Kaj Poulsen kom med. Hr. Kaj Poulsen nævnte nogle misbrugsmuligheder i den kommunale forvaltning og henviste til den sag, der har været omtalt i sidste uge, hvor man afskediger rengøringspersonale i sommerferien og derefter ansætter dem igen, og i mellemtiden går de på dagpenge. Jeg tror oven i købet, hr.

[Arbejdsministeren]

Kaj Poulsen brugte formuleringen en ladeport af misbrugsmuligheder og mente, at man ville benytte denne lov til at ansætte i dyngervis af sociale klienter, for så kom de jo ind i dagpenge-systemet.

Jamen disse muligheder har kommunerne jo allerede, og jeg kan ikke se, at lovforslaget her ændrer noget som helst i kommunernes muligheder for at ansætte sociale klienter. Det kan de også i dag, og jeg er helt overbevist om, at hvis en kommune siger til arbejdsformidlingen, at den gerne vil have anvist nogle af kommunens egne sociale klienter, gad jeg nok se den arbejdsformidling, der siger til kommunen, at det kan den sandelig ikke få.

Jeg har ikke hørt om sådan noget før. Nuvel, der kan muligvis være noget om det, hr. Kaj Poulsen siger, men jeg kan altså ikke se, at det har noget med lovforslaget at gøre.

Så var der endnu en socialdemokratisk medaktør, nemlig hr. Hans Jørgen Jensen, som stillede et spørgsmål til mig: Er dette nu det sidste? Det vil jeg bestemt ikke give noget som helst løfte om. Vi er slet ikke færdige med at diskutere AF's rolle i den samlede arbejdsmarkedspolitik i Danmark. Som hr. Hans Jørgen Jensen sikkert ved, er der i øjeblikket et udvalgsarbejde i gang om det, vi kalder den enstrengede arbejdsmarkedsservice. Vi kender endnu ikke det resultat, der kommer ud af dette udvalgsarbejde, men det ville undre mig meget, om man ikke også dér lægger op til nogle præciseringer eller nogle ændringer med hensyn til AF's kommende opgaver i denne enstrengede arbejdsmarkedsservice.

Vi ved ikke noget præcist endnu, men jeg kan i hvert fald ikke garantere, at dette er det sidste lovforslag, som vedrører AF og har med AF's arbejdsopgaver at gøre. Derimod kan jeg godt give hr. Hans Jørgen Jensen det tilsagn, at jeg ikke har til hensigt at fremsætte forslag, der vil ødelægge det statslige AF-system. Sådanne forslag har jeg aldrig fremsat, og det agter jeg heller ikke at gøre i fremtiden.

Afslutningsvis vil jeg gerne sige tak til et bredt flertal i Folketinget for tilslutningen til lovforslaget. Der er selvfølgelig mulighed for at diskutere enkeltheder under udvalgsbehandlingen, men jeg er meget tilfreds med, at denne lille brik i den samlede ungdomspakke ser ud til at falde på plads, og når vi tager samtlige lovforslag under ét, er der jo alt i alt i realiteten tale om et kæmpeskridt fremad for de unge.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiets første hovederfaring, da arbejdsministeren var ung i sit embede, var et godt, fortrøstningsfuldt og tillidsfuldt samarbejde omkring de vanskeligheder, der var opstået ved den statslige arbejdsformidling. Det var lovforslag nr. L 48, som blev gennemført lige før jul 1989, og dermed var vi faktisk på vej til at få afdækket, at arbejdsanvisning er noget, som i meget vidt omfang kan liberaliseres, kan køres af private vikarbureauer osv.

Denne gode indsats skål nu slås i stykker i og med, at vi skal have 275 nye skatteyderbetalte arbejdsanvisninger, som skal konkurrere indbyrdes, og at vi får opbygget 275 bureaukratier i forhold til det, som vi skulle have undgået, da vi gennemførte lovforslag nr. L 48. Det er det, som arbejdsministeren foreslår nu. Han gør det som et led i det, han kalder sin gode ungdomspakke, men som jo er hr. Svend Aukens alderdomsprodukt fra 1982, der har vist sin totale umulighed.

Og det er da naturligt, at første gang arbejdsmarkedsordførerne har adgang til at diskutere dette forslag, som strækker sine fangarme ind til undervisningsministeren, der jo heller ikke er særlig begejstret for det, og til socialministeren, der forhåbentlig heller ikke er begejstret for det, fører man et noget kraftigt sprog. Så er det meget godt at citere noget af det, som J. C. Christensen sagde i sin klogskab. Men hvis nu arbejdsministeren var fortsat dér, hvor han slog an, var han kommet til linjerne: »Kæmp for alt, hvad du har kært, dø, om så det gælder, da er livet ej så svært, døden ikke heller.« Og det gælder også for en arbejdsminister.

Hvis arbejdsministeren virkelig vil gøre en indsats som arbejdsminister, skal han ikke kæmpe for socialismen, men for det, der er ham kært, nemlig antibureaukratismen, for privatiseringer og andre ting. Men det er det, han ikke gør, og derfor bliver livet nok så svært for arbejdsministeren, og døden bliver det også. Og døden kommer, hvis arbejdsministeren totalt forlader sit antibureaukratiske, liberaliserende udgangspunkt, som vi kendte det i lovforslag nr. L 48, og nu kapitulerer totalt bare for at få fred en stakket stund med socialisterne og prisgiver vore unge.

For det er det, arbejdsministeren har gjort med det ungdomspakkeforlig, som han har indgået her i de sidste dage, og hvoraf det første

[Glistrup]

forslag altså bliver behandlet i Folketinget i dag.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu er det jo ikke, fordi jeg skal bruge den halve nat på at citere fra vores sangskat, men jeg kan nu ikke lade være med at tænke på den gamle sang, der hedder: »Løft dit hoved, du raske gut, om et håb eller to blev brudt«.

Og så skal jeg ikke gå videre i den sammenhæng, men heller ikke undlade at sige, at hr. Glistrups taler i dag meget godt bekræfter, at det er fint, at vi gik ind i dette forlig og fik indflydelse på det. For tænk, hvis hr. Glistrup havde fået indflydelse på noget af det, vi drøfter her! Det ville jo have været forfærdeligt.

Når det er sagt, vil jeg også sige, at hr. Glistrup på sin vis har ret i, at sandheden er, at den borgerlige regering siden 1982 har gjort alt, hvad den kunne, for at ødelægge alt, hvad der hed jobskabesordning m.v. Nu må den erkende, at den er nødt til at lave noget lignende, for ellers går det rablende galt, og jeg synes da, det er helt fint, at vi kan konstatere det i dag. Så noget af det, hr. Glistrup sagde her i sidste omgang, er såmænd meget rigtigt.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg har i og for sig meget stor tillid til hr. Glistrups evner til at læse lovforslag. Men pludselig kom jeg alligevel til at tvivle, for nu kom denne påstand fra hr. Glistrup om, at dette forslag betød, at der skulle oprettes 275 nye arbejdsansvninger i Danmark.

Hvor i alverden har hr. Glistrup dog det fra? Det ligger der jo overhovedet intet om i forslaget. Det ligger sådan, at kommunerne – og det er formentlig dem, han hentyder til, det kunne tallet tyde på – får mulighed for at varetage en kommunal arbejdsformidling i forlængelse af den aktivitet, de har i forvejen.

Men jeg kender da flere kommuner, der aldeles ikke har til hensigt at gå ind på dette område.

Så hvor har hr. Glistrup dog det fra, at det skulle medføre oprettelse af 275 nye arbejdsansvninger?

Så kom hr. Glistrup i øvrigt med nogle bemærkninger om ungdomspakken som sådan, og dem er jeg naturligvis ikke enig i. Hr. Glistrup citerede fra den danske sangskat om at

kæmpe for alt det, man har kært. Det vil jeg også gerne gøre, jeg vil gerne kæmpe lidt for den unge generation. Vi har i øjeblikket alt for mange unge, der går rundt uden at have noget at foretage sig. Der er problemer med at komme ind på den uddannelse, man gerne vil i gang med, der er problemer med at finde job. Man kan diskutere årsagen til det, men sådan er det altså.

Ungdomspakkens hovedindhold er, at dette vil det danske Folketing ikke finde sig i mere.

Nu skal der være nogle tilbud til den unge generation, så den får nogle startmuligheder for sin voksertilværelse, som vi kan være bekendt at give den. Nuvel, der kan være mangler i det, vi foretager. Det er jeg såmænd ikke engang i tvivl om at der vil være. Intet er jo fuldkomment og slet ikke noget, der vedtages i det danske Folketing.

Men nu er vi i hvert fald enige om i Folketinget, at der skal gøres en indsats, at vi skal kæmpe for det, vi har kært, nemlig den unge generation. At døden kommer, er jeg fuldstændig klar over, hr. Glistrup; den skæbne overgår os alle.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Honeckers og Bresjnevs lande afskaffede også arbejdsløsheden, og det er præcis deres metode, hr. Svend Auken ville bruge i 1982, og som arbejdsministeren nu er gået over til at følge.

Vi har arbejdsløshed, også ungdomsarbejdsløshed, fordi vi har en alt for stor offentlig sektor, som i den grad medfører begrænsninger i folks muligheder for at arbejde på konkurrencedygtige vilkår. Nu vil man udvide sektoren, og så spørger ministeren, hvorfra jeg ved, at det bliver med 275 nye arbejdsformidlinger. Det ved jeg, fordi jeg har fulgt indenrigsministerens store, heroiske kamp for at bevare kommunalfuldmagten.

Og det er jo præcis mod indenrigsministerens hjertekule, at arbejdsministeren retter sit angreb.

Arbejdsministeren skriver jo selv, at dette forslag går ud på at slå kommunalfuldmagten i stykker. Det er derfor, det er nødvendigt med dette lovforslag, for at kommunerne simpelt hen kan åbne sluserne og rigtig begynde at udvide deres virksomhed, først på dette felt. Og når man kender offentlige bureaukratiers ibo-

[Glistrup]

ende kraft til at ville vokse, vokse og vokse, vil jeg tro, at måske med undtagelse af Christiansø, der falder uden for de 275 kommuner, jeg nævnte, vil hele Danmark få i stribet af nye offentlige arbejdsformidlinger, og vejen vil være beredt for, at vi yderligere får formindsket kommunalfuldmagtens udstrækning.

For når man på et område som her, hvor vi var på vej over til privatiseringens velsignelser, kan begynde at ødelægge kommunalfuldmagten, kan man også ødelægge den alle andre steder. Derfor er det her vejen til døden for den politik, som arbejdsministeren er valgt ind i dette Folketing på.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes jo ikke, at det skal stå alene, når hr. Glistrup kunne omtale den ungdomspakke, der blev gennemført i marts 1982, som ren skandale og problemfyldt osv., når man ser det i forhold til det, der gennemføres nu.

Hvad var det, der blev gennemført i 1982? Det var en jobkabelsesordning, som desværre kun fik lov til at fungere i ét år, men som fik 14.000 unge mennesker ind i job. Det var forkert, sagde hr. Glistrup, men vi synes, det var godt.

Det var en ungdomsgarantiordning, et forsøg, som kørte i Storstrøms Amt og Århus Amt.

Evalueringsrapportens konklusioner fortalte, at man havde fået fat i fire femtedele af de unge mennesker, som ellers ville komme på bistandskontorerne. Og så skal man høre en minister under den selv samme statsminister, som fjernede de to ordninger, sige: »Kæmp for alt, hvad du har kært . . . «! Vi har de unge kære, og nu vil vi ikke finde os i det mere.

Efter at man har jaget de unge mennesker ud i ledighed og elendighed, kommer man her, hvor vi ved at der i løbet af et par år bliver en utrolig mangel på unge mennesker på det danske arbejdsmarked, og siger: Nu skal vi nok kæmpe for jer. Demografien vil løse problemerne alene, og det bliver ikke arbejdsministerens kamp. Den er absolut ikke heroisk, den er politisk, og den vil ikke hjælpe noget.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg fik nu bekræftet, at oplysningerne om, at forslaget skulle medføre 275 nye anvisningskontorer, kun findes i hr. Glistrups fantasi. Han

har tænkt sig til, at sådan ville det nok gå, og jeg skal naturligvis ikke forhindre hr. Glistrup i at tænke på den måde.

Men så tilføjede hr. Glistrup noget i retning af, at Bresjnev og Honecker også afskaffede arbejdsløsheden. Heri må vel ligge en antydning af, at regeringen skulle tro, eller at jeg skulle have sagt, at vi har til hensigt at afskaffe arbejdsløsheden med disse forslag.

Ungdomspakken som sådan afskaffer så sandelig ikke arbejdsløsheden. Det, der skal til for at afskaffe arbejdsløsheden, er, at danske virksomheder får lyst til, mulighed for og økonomisk fortjeneste ved at øge produktionen og ansætte flere medarbejdere. Det er regeringens generelle politik at finde frem til sådanne muligheder. Det klarer vi sandelig ikke med de forslag her, men vi får nogle passive unge sat i gang med nogle konstruktive aktiviteter. Det kan vi godt være bekendt.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Antallet af arbejdere i private virksomheder falder med den ungdomspakke, der er indført. Derimod bliver der jo mange flere ansatte i den offentlige sektor. Hvis man først begynder at nedbryde kommunalfuldmagten, er der jo ingen grænse for, hvor mange mennesker der kan ansættes i vore kommuner. Og det bliver sagsbehandlere, socialrådgivere, psykologer og arbejdsformidlere, bare inden for dette felt. Og når vi først har taget hul på kommunalfuldmagten, bliver der jo et hav af andre steder, hvor kommunerne kan ansætte i hundredtusindvis af mennesker og derigennem simpelt hen bruge den østeuropæiske vej til afskaffelse af arbejdsløsheden, fordi der bliver så mange sagsbehandlerstillinger i kraft af det skridt, som regeringen har taget, da den valgte at lave ungdomspakke med Socialdemokraterne i stedet for med Fremskridtspartiet, hvorved man havde opnået at få ansat så mange i danske erhvervsvirksomheder, at arbejdsløsheden i hvert fald kunne afskaffes i løbet af højst et halvt års tid.

Men man ville absolut ikke fra regeringens og arbejdsministerens side føre forhandlinger om disse ting med Fremskridtspartiet. Man var kun interesseret i at gå Honeckers og Bresjnevs vej sammen med hr. Svend Auken. Og derfor må vi altså se i øjnene, at arbejdsløsheden nok

[Glistrup]

skal forsvinde, men bestemt også på bekostning af, at velstand og velfærd forsvinder, og at de gode hjerner flygter fra Danmark.

Det er faktisk det skridt, som arbejdsministeren har taget med de forlig, som han har indgået i denne måned, og det vil blive hans eftermæle i Danmarkshistorien.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af Folketinget *Enggaard* (V), der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt erhverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 28. maj atter kan give møde i Tinget.

Stedfortræderens, *Elsø Winther Andersens*, hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. maj 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henviser til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 20.58
